Panagia - kétoldalas, evangéliumi jelenetekkel

Ötvösgyűjtemény

Leltári szám:	53.1909.1
Készítés ideje:	17. SZÁZAD ELEJE
Készítés helye:	Athosz-hegy
Anyag:	szaru
Technika:	vésett díszítés
Méretek:	átmérő: 9,3 cm vastagság: 1,2 cm

A pontosabban meg nem határozott állattól származó szaru többször előfordul a puszpáng mellett miniatűr faragványok alapanyagaként. Ha elkészült volna a faragványhoz illő díszes fémfoglalat is, egy püspök panagiaként viselhette volna. A kör alakú faragvány mindkét oldalán hét-hét, egyforma medalionba rendezett jelenet látható. Két oldalán faragott, bár kisebb méretű, a fafaragványokat imitáló szarukeresztet szerb gyűjteményben is őriznek. Hasonló kompozíciós megoldások, az ornamentikával keretezett evangéliumi jelenetek a fából faragott panagiákon is előfordulnak: egy 18. századi darabot a szentendrei szerb ortodox püspökség gyűjteményében is őriznek, de az ikonográfiai részletek és a faragvány stílusa különbözik a budapesti példánytól. Ez utóbbihoz hasonlít viszont a krakkói Nemzeti Múzeum fából faragott panagiája, amelyen a Jessze-fa kompozícióba szőttek be hét újszövetségi jelenetet és az ősatya mellett további öt próféta büsztjét.

Egyik oldalán középütt Jézus Krisztus születése. A középtengelytől indulva, az óramutató járásával egyező irányba haladva a következő jelenetek láthatók: Keresztre feszítés Jézus Krisztus siratása az Istenszülő bevezetése a Templomba Jézus Krisztus föltámadása Jézus Krisztus bevonulása Jeruzsálembe Jézus Krisztus mennybemenetele

A másik oldalon középütt Jézus Krisztus megkeresztelkedése látható. A középtengelytől indulva, az óramutató járásával egyező irányba haladva a következő ábrázolások láthatók: Szentháromság Hitetlen Tamás Örömhírvétel Jézus Krisztus bemutatása a Templomban Lázár föltámasztása az inaszakadt meggyógyítása

Irodalom

- főszerkesztő: Kiss Éva: "Áthoszi" miniatűr faragványok. Kiállítás az iparművészeti Múzeumban. *Magyar Iparművészet*, 2015/7. NMKK Alapítványa, Budapest, 2015. - p. 36-39. (Terdik Szilveszter)

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum